

Zloguki vizionar

Miroslav Rosandić

Gledam neku večer film s klasičnim zapletom - sukob potkupljivih i nepotkupljivih policajaca, a sve se "razrešava" međusobnim tajnim snimanjem. Fabula sto puta viđena, a u prvom su planu mikrofoni zalijepljeni za tijelo i (ne baš mali) kasetofoni sakriveni u kutiju cigareta ili neko slično mjesto. Iako je radnja smještena u današnje vrijeme sve mi je, u tehničkom smislu, djelovalo pretjerano zastarjelo! Kao što je današnjim klintcima nezamislivo da se prije samo desetak godina rijetko tko služio mobitelom ili da su se prije dvadeset godina tekstovi pisali na pisacim strojevima, a knjige i poneke novine tiskale olovnim slovima, tako je i danas smiješno gledati kako neki detektiv marljivo skuplja mini-kasete i riskira gubitak života s nespretnim prislušnim spravama, a sve bi se dalo beskraino lakše riješiti uz malo bežične tehnologije i *flash*-memorije ili korištenjem nekog od prijenosnih MP3 uređaja, opisanih u našem usporednom testu. Istina - nisam siguran da li bi to i za sud bio "materijalni dokaz".

Nisu sve stare stvari loše; ima i nekih vizionarski preciznih predviđanja. U proljeće 2002. po prvi put je John C. Dvorak, ugledni američki IT kolumnist i novinar, posjetio Hrvatsku i našu redakciju. Tada smo i dogovorili suradnju koja traje još i danas. O samom posjetu opširno smo pisali u Bugu 114 (5/02). Istina, izvještaj je više sličio na gastronomsku reportažu negoli na neki ozbiljni prikaz razgovora i druženja ozbiljnih informatičkih novinara, ali u našim je razgovorima bilo i osvrt na mnogo tada aktualnih zbivanja. Tako smo razglabali o perspektivi *dotcom* industrije, koja je upravo izlazila iz velike krize. Tada nam je Dvorak prvi put rekao, a poslije se to često moglo pročitati u njegovim tekstovima, kako veliku globalnu financijsku i gospodarsku krizu očekuje negdje 2007. ili najkasnije do kraja ovog desetljeća. Redoviti čitatelji Dvoraka znaju da on u svojim tekstovima voli izricati razne rezolutne prognoze. I kako to već biva - nekad pogodi, a nekad ne. Često se sjetim njegovih katastrofičnih najava o globalnoj krizi; izgleda da je stari cinik bio prokleta u pravu.

Kaže mi Drago, koji s njim redovito komunicira mailom, da mu je nedavno spomenuo kako se ta prognoza ostvarila, a Dvorak je odgovorio - nije ovo još ništa, najgore tek dolazi!

Prije nekoliko tjedana privukla me objava jedne domaće banke koja je, iz marketinških pobuda, napravila *online* igru (s atraktivnim nagradama) na svojim web stranicama, u kojoj se svatko može igrati malog brokera. Dobije se virtualnih 100.000 eura i pristup realnim podacima o trenutnim cijenama atraktivnijih dionica na domaćoj i nekoliko svjetskih burzi. Sve je izvedeno vrlo jednostavno i lako je shvatljivo i totalnim početnicima, ali se zbiva u najgorem mogućem trenutku - katastrofalna situacija na svim burzama igru pretvara u pravo mučenje i najbolji je način za izbjegavanja gubitaka pasivnost (što vas prema pravilima igre eliminira iz kruga potencijalnih dobitnika). S obzirom na to da je sve virtualno, nitko se neće ubiti zbog totalnog financijskog kraha, ali ne vjerujem da će nakon ovog iskustva dobiti želju da doista uloži i realni novac u neke dionice ili investicijski fond.

Meni je ta "zabava" brzo dosadila (o promjenjivoj čudi igrača srednjih godina čitajte u izvršnoj Vrde-ljinoj kolumni), pa sam radije prešao u potpuno virtualni svijet - napokon sam zaigrao EVE Online, igru staru 4-5 godina, koja kao da doživljava novu mladost. Radi se svemirskom MMORPG-u koji bih najlakše opisao kao spoj Elite i Homeworlda. Zanimljivo je da su, za razliku od drugih masovnih igara, u EVE-u svi igrači na istim serverima, odnosno u istom svemiru, naravno ogromnih proporcija. U početku sve djeluje dosta kompleksno, s bolesno detaljno razrađenim razvojnim stablom, što vam pruža silne mogućnosti kombiniranja. Ima tu raznih vještina, od rudarenja do znanstvenika, uz mnoge vrste ratnika i industrijalaca. Grupno igranje (kroz *corporation*, kako se u EVE-u zovu temeljne zajednice udruženih igrača) pruža niz novih uzbuđenja... EVE zahtijeva puno vremena, ali joj je veliki plus što se "vještine" razvijaju i dok ste izvan igre, tako da se nadam dužem i lagodnijem boravku u tom "svemiru".

Naš ugledni kolumnist John C. Dvorak ima osobinu da ljude ne ostavlja ravnodušnima - ili ga vole ili ga mrze, malo je onih koji ostaju između. Često zna "dići živac" svojim proročanskim rečenicama i crnim vizijama, ali kada u tom svom odlučnom iskazivanju stava i procjene budućeg razvoja nekih procesa pogodi, mora mu se iskazati - respekt

■ **Kompjuteri i nogomet** - kako uz ProZone sustav Dinamovi stručnjaci analiziraju učinak svojih igrača, istražio je naš specijalni izvijestitelj Oleg Materazzi

■ **Društvene mreže izbliza** - četiri najpopularnije mreže doživjele su redizajn sučelja, pa i sadržaja. Kako se sada snači u novom okruženju?

■ **Best buy računala** - uvjerljivo nas najčešće pitate: "od kojih komponenata da sastavim PC za X.XXX kuna?" Odgovor potražite u temi broja!